

400 MARK!

Kerstverhaal

door

C. VAN DER VELDEN J^{zn}.

HARDERWIJK - H. A. BERENDS.

Prijs 10 Cent.. 25 Ex. f 2.25.. 100 Ex. f 6.50..

400 MARK!

KERSTVERHAAL VOOR KINDEREN

DOOR

C. VAN DER VELDEN Jz.,

Hoofdonderwijzer aan de Christelijke School te Oldebroek.

HARDERWIJK,
H. A. BERENDS.

Wageningsche Boek- en Muziekdrukkerij.

I. DE FAMILIE ERHLIEB.

Wel, Jansen! hoe zit ge daar zoo diep in gedachten? Mij dunkt, dit is de eerste maal, zoolang ik u gekend heb, dat ge zoo mismoedig zijt. Wat hindert u toch?

Mijnheer Hermann! Neen; ik ben niet zonder moed; dit was ik nog nooit. Mijn God heeft steeds gezorgd, en Hij, die mij bijna 60 jaren heeft geleid en gezegend, hoort nog altijd mijn gebed. Maar toch ben ik op dit oogenblik niet zoo blij gestemd. Ik denk ernstig over den toestand, waarin ons vaderland verkeert; ik ben niet zonder bezwaren voor uwe zaak, die gaat kwijnen. Zoo even ontving ik een brief met onrustbarende tijding van een vriend uit Praag. En nu zit ik gereed, om dien te beantwoorden, en waarlijk reeds zes malen heb ik de pen in den inktkoker gedoopt, en weet niet van ontroering, hoe ik dien zal aanvangen.

Mijn trouwe bediende! wat is de inhoud daarvan? Gij maakt mij nieuwsgierig en ontsteld. Wat is er te Praag wel gebeurd? Zeg het mij, als ik het weten mag; het is zeker over den noodlottigen krijg, denk ik.

Gij hebt het geraden. Maar al te zeer was ik beducht over de gevolgen van dezen strijd tusschen Katholieken en Protestanten. In mijne geboorteplaats Praag hebben de Protestanten met onzen Keurvorst Frederik van den Paltz aan het hoofd eene ontzettende nederlaag geleden; onze beminde vorst verloor kroon en vorstendom, en is naar Nederland gevlucht. (1620). Hierop is de vervolging nog heviger geworden, en zij zal zich al verder

en verder uitbreiden. Ach! wat zal er van ons Duitschland, wat van den handel worden? Zwart is de toekomst. Mijnheer! lees zelf den brief maar; dan kunt ge u overtuigen van het verderfelijke van dezen oorlog.

Het is verschrikkelijk, Jansen! wat zal het einde zijn, als het zoo hardnekkig toegaat? En hoe lang zal dat bloedvergieten nog wel duren; pas een tweetal jaren, en reeds zooveel verliezen aan onze zijde. Ik vrees, dat de Keizer het zal winnen; onze partij wordt met een volkomen ondergang bedreigd. Die tijding heeft ook mij diep getroffen, en met vrees vervuld.

Mijnheer! met aandacht staar ik op het portret van uwen geliefden vader, en denk aan zoo menig woord, dat hij in benauwde tijden sprak; ik hoor hem nog zeggen: „Vergeet nooit, dat de Heere regeert, en alle dingen met wijsheid bestuurt; laten wij in voorspoed dankbaar en in tegenspoed geduldig wezen, en in alles op den machtigen God vertrouwen.” Dat is zoo, en ik gevoel mij minder bezwaard.

Ja, lieve vriend! gij roert mijn hart door de herinnering aan Vaders woorden, en ik krijg wat meer hoop, al zijn de tijden bang. Zoo als ge weet, gaan mijne zaken achteruit; het handelshuis blijft vol, en de koopers dagen niet op; ook de buitenlandsche handel staat nagenoeg stil.

Heer Hermann! bijna eene halve eeuw was ik aan de firma „Ehrlieb en Zonen” verbonden; veel heb ik bijgewoond, en immer zag ik den handel in bloeienden toestand, zoodat uwe familie rijk gezegend werd. Doch in den laatsten tijd is het omgekeerd: de rampen des oorlogs brachten schade ook in onze schoone stad. Ons handelshuis geleek wel eene drukke markt en de handelsomzet was groot, en nu achteruitgang en tegenspoed. Een hevige strijd om het geloof, vergezeld van roof, moord en brand, laat wrange vruchten na. Mijnheer! de Heere regeert! Hij kan verlossen.

Ach! ik mis mijn lieven vader. Hij sprak ons altijd moed in, en zijne hoop werd niet beschaamd. Al eenige dagen en

weken was ik moedeloos, maar als gij treurig wordt, dan is mij het leven bitter. Vóór gij het kantoor binnen kwaamt, maakte ik mijne rekening eens over de laatste twee jaren; en zweetdruppelen rolden op 't papier.

Kom, kom! gij moet niet te veel vooruitloopen; dit is wel te begrijpen, maar toch ook zondig, mijnheer! De Heere leeft en zal zorgen! De strijd is een heilige strijd, en uwe zaken als ons leven zijn in Zijne machtige hand. Ik vertrouw op Zijne hulp voor de Protestanten en voor uw gezin, en boven dit, heb ik u nog een plan en verzoek mede te deelen.

Terwijl dit gesprek voorviel in het kantoor, werd mijnheer Hermann geroepen, om binnen te komen, waar een paar handelaars hem moesten spreken. De samenspraak eindigde plotseling tot spijt vooral van onzen Hermann, die zeer nieuwsgierig was naar het plan en verzoek, waarvan zijn bediende had gesproken. Deze kon nu den brief beantwoorden, en denken over zijn voornemen. Reeds hebt gij kunnen opmerken, dat deze geschiedenis eene aanzienlijke familie betreft, en dat ze ons verplaatst in den tijd, toen de 30-jarige oorlog in Duitschland zooveel verwoestingen veroorzaakte (1618—1648). De familie Erhlieb woonde in Hamburg, en had daar een groot handelshuis, dat bekend en geroemd was. De oude heer, die door voorspoed rijk was geworden, leefde niet meer, toen de oorlog aanving; hij was in vrede ontslapen, daar zijne vrouw reeds vóór hem was weggenomen. Zijne nagedachtenis was onder zijne dierbaren in gezegend aandenken. Hij was de zoon in huis, en iedereen beminde hem. Zijn oudste zoon was Hermann, op wien de zaak was overgegaan; de drie andere zoons gaven zich aan de studie over. Zijn handel, zoowel binnen- als buitenslands ging bijzonder goed. De zegen des Heeren was in alles te zien. En waar anderen bij toenemenden rijkdom den grooten Gever vergeten, daar bleef onze familie Erhlieb nederig. Zoo vermeerderden in 's hemels gunst de aardsehe goederen. Dit huis bezat in den hejaarden Jansen een godvreezenden bediende, die van zijne jeugd af

onder deze familie werkzaam was geweest. De knecht was voor den handel bijzonder geschikt, en zijne pogingen werden gelukkig bekroond. De Heere was met hem. Hij werd ook om zijne trouw en godsvrucht meer beschouwd als huisgenoot, dan als knecht. Iedereen achtte hem zeer, ieder wilde gaarne met hem handel drijven. Hij was eerlijk, getrouw, rechtschapen, en vreesde den Heere van zijne jonkheid af. Men hield hem dan ook in waarde. De kinderen en kleinkinderen van den ouden heer hadden hem lief, en menig aangenaam uur hadden ze hem te danken. De jonge heer Hermann was blijde, dat hij hem terzijde bleef staan na den dood zijns vaders. Voor dezen was hij een raadsman, en meer dan goud waard; vooral in de omstandigheid, waarin de strijd hem gewikkeld had.

II. HET HANDELSSCHIP.

De brief was gereed. Jansen was juist klaar met het adres, toen mijnheer Hermann plaats nam in het kantoor. Deze zag er niet opgeruimd uit: die twee handelaars hadden ook al geen goeds verteld. Zijne bezorgdheid was teruggekeerd. Met Jansen was het gelukkig anders gesteld. Onze Hermann brandde van verlangen, om het plan van zijn bediende te vernemen. „Mogelijk zal dit mijne hoop doen rijzen,” dacht hij. En waarlijk in dit voornemen van Jansen was troost en moed. De volgende samenspraak kan u dit duidelijk maken.

Zeg, waarde Jansen! gij hebt van een plan gesproken, en wilt mij wat verzoeken; wat is die zaak? Uwe opgeruimdheid is nog niet geweken; de mijne is verminderd na het gesprek over handel en oorlog. Het staat er heel slecht bij.

Ik weet niet, maar ik geloof toch, dat mijn plan u een lichtpunt zal geven in den donkeren toestand. Zooveel is mij wel bekend, dat de zaken geheel zullen verlopen, als er geene verandering opdaagt. Ik denk, dat de toekomst u groote zorgen

zal baren. De handel staat stil, alles gaat achteruit. De oorlog drukt loodzwaar neêr, en wie ziet het einde? Daar ligt ons groot handelsschip in de haven stil; dat kan zoo niet langer. Kom, geef mij vergunning, om met dat schip een reisje te doen naar de Nieuwe Wereld. Al ben ik wat oud, ik heb moed dit middel te beproeven; het is het eenige, om u voor een bankroet te bewaren, dunkt me. Geeft ge mij uwe toestemming?

Dat is een waagstuk, Jansen! Ik wil u gelooven, dat gij daartoe moed bezit; ik wil uw verzoek niet afslaan, maar mijne bezwaren niet verbergen. Ik denk, dat het te veel gewaagd is: het is geene kleine reis, niet zonder gevaren, en gij zijt reeds zoo oud. Overtuigd van uwe trouw en deelneming in mijn lot, geef ik u mijne volle toestemming, hopende dat het u moge gelukken; toch vrees ik, of het wel goed zal afloopen. De zaak is dus geheel voor uwe rekening; bedenk u nog wel!

Mijnheer! in slapelooze nachten is dat plan tot rijpheid gekomen. Ik doe het niet onbedacht; ik heb licht en schaduw wel overwogen, en boven dit geloof ik, dat het Gods weg is. Neen, ik ga niet zonder gebed: dit alleen geeft mij hoop en moed. Laat het u niet bekommeren; ik ben geen vreemdeling in Amerika; de zee schrikt mij niet af, en al ben ik oud, toch geeft de Heere mij gezondheid en kracht, om dien tocht te aanvaarden. Hoe eer naar zee, hoe liever. Ik ben blijde, dat gij dit verzoek inwilligt. Het zal u niet berouwen; het einde zal alles goed maken. Dit vertrouwen doet mij over de bezwaren heenzien.

Gij spreekt goed, Jansen! van harte hoop ik op zegen. Waarlijk, het is of mijn moed ook weer aanwakkert. We zullen maar spoedig beginnen met alle voorbereidselen tot de afvaart te maken. Zie, ik tuur alweder op dat aantrekkelijk portret van den onvergetelijke, die ook zoo beslist kon spreken. Het is, of gij het van hem hebt geleerd. Nog herinner ik mij, dat hij eens tot iemand sprak: „Lieve vriend! weet gij niet, dat alle goede dingen in drieën gaan, en dat ons spreekwoord zegt: „God verlaat geen Duitscher ooit!”

Juist, dat woord geeft mij nog meer hoop. Dit is de derde maal, dat ik naar Amerika reis, en God verlaat wie op Hem vertrouwen nimmer. Mijn geheele leven getuigde daarvan. En nu, de handen aan het werk geslagen! Met de oude kruisvaarders zeg ik: „God wil het!” Is het bij u ook niet zoo, mijnheer Hermann?

Neen, ik zie nog geen gunstige wending, en van uwe reis verwacht ik zooveel zegen niet. Mijne bezwaren zijn niet opgelost. Maar kom, we zullen een aanvang maken met het schoonmaken en laden van ons schip, volk kunnen we genoeg krijgen. Gelukkig, dat de vorige kapitein en stuurman nog steeds bereid zijn; heiden zijn ervaren en voorzichtige zeelieden.

De beste Stuurman gaat mede, op Wien ik alleen het oog heb, en van wien ik eene gezegende reis verwacht.

Hierop volgden een paar weken van groote drukte. Alles was in de weer in het handelshuis en in de haven. Mijnheer hielp getrouw mede, om alles te overleggen en te besturen, te regelen en in het schip alles met orde te plaatsen. Eene wandeling langs die haven liet buitengewone drukte zien. Rusteloos woelde en jaagde men voort; men wilde vóór de helft der Meimaand gaarne zee kiezen. Onze Jansen neemt eindelijk, toen het vaarttuig zailreê lag, afscheid van vrouw en kinderen, wien hij Gode aanbeveelt. Zoo ook de familie van zijn patroon, met wien hij reisvaardig naar de ligplaats wandelt. Eene menigte volks en vrienden wenschen onzen Jansen geluk, en willen hem zien vertrekken. Alles is gereed. De ondernemende grijsaard wordt eerbiedig gegroet; men roept hem een hartelijk vaarwel toe. Een vriend van Jansen treedt op hem toe, en drukt hem de hand. Hij zegt tot den heer Erhlieb: „Mijn vriend! uw schip ziet er flink uit; maar ik vrees of de uitkomst aan het doel zal beantwoorden: zulk eene verre reis over de groote wateren, en dan de gevaren aan eene zeereis verbonden, ik weet het niet; maar als ik Jansen was, ik zou mij nog wel tweemaal bedenken. „Onze Jansen wil het. Nu, ik kan op hem vertrouwen, hij is een rechte handelaar, die veel kennis

en geschiktheid bezit," zoo antwoordde mijnheer. En de ondernemer stelde hem gerust en toonde zijn onverschrokken moed, zeggende: „Mijne heeren! als ik biddend heenga, zal ik dankende wederkeeren." De tijd ging voort; de oude drukte de hand van zijn meester. Nog één schot, en . . . daar is het schip: „Eben-Haëzer" in beweging gebracht; de vlaggen wapperen! De oude wakkere man wuift met zijn zakdoek, roept nogmaals: Vaartwel! en spoedig is het vaartuig in volle zee. Niet blijmoedig keert de heer Erhlieb tot zijne betrekkingen terug. Ook wij wenschen Jansen goede reis, en hopen, dat hij spoedig in den besten welstand eene veilige haven in Amerika bereiken, daar voorspoedig handelen, en met blijdschap terugkeeren zal.

III. DE LEUNINGSTOEL.

De heer Erhlieb gevoelt zich zoo verlaten na het vertrek van zijn huisvriend en knecht. Voortaan treft men hem veel alleen in het kantoor aan. Hij brengt daar geene aangename uren door, en is bekommerd en bezwaard. Dit tracht hij zooveel mogelijk voor zijne vrouw te verbergen; doch deze bespeurt zijne bekommeringen wel, en wil hem nog bemoedigen door te wijzen op den Redder, die het licht schept uit de duisternis. Zij lijdt in stilte met hem. Menige zucht slaakt hij, menige nacht brengt hij slapeloos door. Het is waar, hij is niet altijd even bedrukt; vooral is hij dit, als hij in zijn kantoor den stand zijner zaken nagaat. En meestal valt zijn oog op de boeken en brieven, en als hij dan gaat rekenen, en zijne uitgaven in de weegschaal legt tegenover zijne inkomsten, dan wordt het daar binnen benauwd. In deze wanhopige oogenblikken is het voor hem onvermijdelijk, dat huis en bezitting voor schuld zal verkocht worden. In zijne woning vindt hij geene vreugde meer; zijne vrienden zijn verminderd. Alleen zijne lieve kinderen ziet hij dartelen

en spelen, alsof er geen wolkje aan de lucht is, en over hen maakt hij zich almede ongerust. Hij moest betalen, en hoe gaarne bereid, is het hem niet langer mogelijk. Al is het zijne schuld niet, toch blijft het hem kwellen. Maar, ontvangt hij dan geen verblijdend bericht van zijn Jansen? Ook daarin ondervindt hij teleurstelling. De nieuwsbladen gewagen van storm en onheilen op den Atlantischen Oceaan; van zijn schip verneemt hij niets: 9 maanden is het al geleden, dat het vertrok, en nog altijd wacht hij den eersten brief. Hij verdiept zich in allerlei gedachten, en vreest het ergste. Mogelijk schip en lading eene prooi van de golven, en . . . dan is alle hoop als een damp vervlogen. Hij durft zijn schuldeischers geen langer uitstel vragen. Hij vraagt raad en bijstand. Men heeft medelijden met hem, en bewerkt, dat hij nog een halfjaar crediet verkrijgt in de hoop, dat er dan gunstige omkeer mocht komen. Doch, ook daardoor bleef de zaak evenzoo. Nog al geene tijding uit Amerika. Het wordt nu hopeloos, zoodat hij zich genoodzaakt ziet zijne goederen en bezittingen voor de schulden te laten verkoopen. De dag van verkoop is bepaald. Dat was een bange dag voor onzen handelaar, een dag, zooals hij nimmer had beleefd. We willen u zijn toestand niet beschrijven; ge kunt wel denken, hoe hij te moede was, toen het eene na het andere werd verkocht. Talkens klonk de stem des afroepers hem onheilspellend in de ooren. Zwijgend loopt hij heen en weder, en zijne lieve vrouw is bitter bedroefd, terwijl zijne kinderen zich vermaken met de Angora kat en den grooten hond. Frits, de oudste der knapen spreekt den laatsten vriendelijk toe, en zegt: „Wees maar stil, mijn Leo! ik wil niet, dat ze u zullen verkoopen, we kunnen u, trouw dier, niet missen.” Blaffend sprong hij op, en vloog naar de deur, waar iemand klopte. Binnen gelaten, zegt deze bediende van den notaris: „Mijnheer! kan ik den leuningstoel krijgen? Hij is aan de beurt, om te verkoopen.” Met betraande oogen staart Hermann beurtelings op den stoel en op den vrager. Hij zucht: „Ach! dit is mij

het treurigste, dat ik van dien stoel moet scheiden. Het was de stoel van mijn lieven vader, waarin hij gestorven is." Dit was eene kostbare nalatenschap, een gewaardeerd erfstuk van mijnheer Erhlieb. Het had wel een ouderwetschen vorm, maar was toch een prachtige stoel met keurig fluweel omgeven, en netjes uitgewerkt van zeer mooi ebbenhout. Minder om de pracht, dan wel om de liefelijke herinneringen, er aan verbonden, had deze leuningstoel voor de familie groote waarde. Daar ging de fraaie stoel, en de leden der familie volgden hem, om te zien, in welke handen hij zou komen; Frits met den hond liep den stoel vooruit. Nu klinkt het door de verkoopzaal: „No. 120; een antieke keurig bewerkte stoel, met fluweel; wie biedt er geld voor?" Mijnheer Hermann wenscht, dat er niemand mocht bieden. Er verloop eenige minuten, men zwijgt. Daar schreeuwt aan het einde der zaal een vleeschhouwer: „Vier Mark!" De afslager herhaalt: „Alzoo vier Mark! Wie meer? Niemand meer? Vier Mark maar? Hij wacht eene wijle tijds; daar is wat gemompel en geraas, alsof het allen spijt, dat die onbeschaafde kerel zoo weinig durft bieden. Op eenmaal klinkt daar met forsche stem door het openstaand raam: „Veertig Mark!" Deze persoon trad binnen, gekleed als een zeekapitein, begeleid van een engelschen hond, en terwijl hij den stoel ziet, roept hij met bulderend geluid: „Vierhonderd Mark!" terwijl hij met zijn rotting op de tafel slaat, dat de papieren heen en weêr vliegen, en iedereen als opschrikt. „Vierhonderd Mark!" herhaalt deze stem „ten tweeden en derden maal!" Alles is stil! Ieder staart dien koper aan. Wie dat was? Jawel, het is de oude Jansen, die toen hij de haven ingezeild was en één zijner vrienden ontmoette, kennis kreeg van wat er binnen Hamburg plaats had. Terstond begeeft hij zich naar de verkooping, waar hij juist kwam, toen men aan het verkoopen van dien stoel bezig was. Dat mijnheer Erhlieb sprakeloos zijn trouwen Jansen aanstaart, en dat ze elkander vol verrukking in de armen vallen is geen wonder. Goede, zeer goede tijding had

de teruggekeerde grijsaard medegebracht; geld, veel geld was verdiend. Als een reddende engel werd hij in de kamer geleid, waar hij o zooveel te vertellen had. Nu konden alle schulden betaald worden. Wat afgemijnd en verkocht was, werd als niet gekocht beschouwd. De verkooping werd dadelijk gestaakt; de schuldeischers bijeengeroepen, en alles in orde gemaakt. Vreugde was er in de stad; vreugde in het handelshuis; vreugde in de harten van mijnheer Erhlieb en diens gade, en niet het minst in dat van onzen Jansen. De Heere had gered, verblijd en dubbel gezegend! Ter gedachtenis van deze onverwachte uitkomst liet mijnheer eene prachtige schilderij vervaardigen, die de verkooping voorstelde, daar zag men Jansen staan, terwijl hij binnenkwam, den leuningstoel in het midden der zaal, en er onder met groote letters: „Vierhonderd Mark!” Deze schilderij werd in het kantoor gehangen naast het portret van den ouden heer.

Onze Jansen ontving uit liefde en dankbaarheid een gouden horloge, terwijl zijn salaris aanzienlijk werd verhoogd.

IV. DE FEESTAVOND.

Zoo was de reis gelukkig volbracht, en klopte het hart van den heer Hermann rustiger. Onrust en bekommring waren geweken; alleen baarde de oorlog nog zorg. Maar ook voor die zaak kon men hulp van boven verwachten, gelijk wij weten uit de latere geschiedenis, dat ze niet te vergeefs verwacht werd. Menige avond ging voorbij, waarop onze Jansen het belangrijkste zijner reis mededeelde. 17 maanden waren er verloopen eer hij in de haven van Hamburg behouden aanlandde. Al was het einde goed, niet zonder levensgevaar was de reis afgelegd, en niet zoo voorspoedig ging het de eerste maanden in de Nieuwe Wereld: vandaar, dat de terugkomst eerst in October van het volgende jaar plaats had. Doch al die hinderpalen kon men vergeten, nu alles wel en naar

wensch was afgelopen. Met aandacht luisterde men naar zijn wedervaren; storm had het schip bijna vernield, zoodat men vreesde, of het wel in Amerika zou komen. Wij zullen u dat alles, wat de reis vertraagd had, niet vertellen. Liever noodigen we uit, om een feestavond bij te wonen, waar heel de familie van mijnheer en die van Jansen, zoo oud als jong tegenwoordig was.

Men zou ter eere van de gunstige uitkomst feestvieren; doch op voorstel van den bediende moest dat plaats hebben op den verjaardag van mijnheer Hermann, den 26 December. Men had dan een dubbel feest, het heerlijk Kerstfeest en dat der geboorte van den heer Erhlieb. Verlangend werd het feest verbeid, zoowel door de grooten als de kinderen. Weldra was de dag voor het feest bestemd, daar. Aan den avond kwam men samen in de groote zaal, waar alles heerlijk verlicht was. Dat men den gastheer van alle zijden geluk wenschte, valt ligt te denken. De oude Jansen had het verzoek van zijn heer aangenomen, om een woord te spreken over het Kerstfeest. Dit was hem goed toevertrouwd. Niemand kon dit beter dan hij, die de waarde van dat feest gevoelde. Dat hij den Heiland, aan wiens geboorte dit feest was toegewijd, kende en liefhad, hebt ge reeds kunnen opmerken. Hij begon zijne eenvoudige toespraak op de volgende wijze:

„Lieve vrienden! Het is mij aangenaam hier een woord te mogen spreken over het heerlijke feest van Jezus geboorte. Heden voor een jaar was ik op eene vreemde plaats onder vreemde menschen. Maar ook daar gedachten wij aan de komst van Gods Zoon op aarde; en altijd zal het mij eene aangename herinnering blijven, hoe ik daar vrome mannen hoorde spreken van de liefde, die zij tot dien Heiland gevoelden. Mocht deze avond voor onze harten gezegend worden. U, mijnheer, dien ik liefheb, wensch ik van harte geluk met dezen dag: de Heere spare u nog lang voor allen, die u dierbaar zijn, en geve u vreugde en vrede; een vrede, zooals Jezus dien geeft, en

waarvan de engelen zongen in de velden van Bethlehem: „Eere zij God in de hoogste hemelen, vrede op aarde en in de menschen een welbehagen.” Zonder dien liefelijken vrede is ons leven arm. Hoe goed is het dus, dat de Heiland op aarde kwam. Juist door die komst konden zondaren gered en behouden worden. Hij alleen geeft vrede aan het hart; waar Hij komt, daar komt ook die vrede. Leven wij in een tijd van onrust en oorlog, Hij kap dien strijd doen verwisselen in vrede en overwinning. Jezus is de groote Vredevorst. Dat wij Hem bidden, om vrede voor ons volk en land, maar bovenal, om vrede met God voor onszelven. Die geschiedenis van Jezus geboorte is voor mij altijd aantrekkelijk. In mijne gedachten vertoef ik zoo gaarne bij die eenvoudige vrome herders, waar zij in dien onvergetelijken nacht door een hemelschlicht omschenen, door een hemelbode bezocht werden, en een hemelsche boodschap ontvingen, een hemelsch lied hoorden zingen. Al dat heerlijke konden zij verlaten en vergeten, toen ze bij de kribbe stonden, en daar hun Heiland zagen. Dat heilig Kind was voor hen de grootste parel, de uitnemendste schat; dat Kind was de zoon van Maria, maar tevens de beloofde Messias, hun Verlosser en Heer; naar wiens komst zoovelen reeds hadden verlangd, naar wiens geboorte ook zij hadden uitgezien. Daar vertoef ik in mijne gedachten met die herders ook zoo gaarne, telkens als we dit feest vieren. Die Heiland werd arm, om mij rijk te maken; als ik denk aan mijn rijkdom, die Hij mij gegeven heeft, dan aanbid ik dat Kind; dan loof ik den Heere, die Hem op aarde zond voor groote en kleine zondaren; dan springt mijn hart op van vreugde, en wil ik blijmoedig van dat Kind vertellen, wie Hij is en wat Hij doet voor zondaren; dan begeer ik niets, dan even als de herders bij hunne terugkomst iedereen verkondigen, wat ik gevoeld heb van Zijne groote liefde, van Zijn bloed, dat mij heeft gereinigd van al mijne zonden; dan wil ik allen tot Jezus leiden en op Jezus wijzen, als de groote Vorst, die leven en eeuwig vrede geeft. Dat wij allen

dien Heiland mochten beminnen, en ons in Hem mochten verheugen. Dit zullen wij, als Hij in ons wordt geboren, en dan ook zullen wij eenmaal eeuwig bij den Heere zijn, waar het eeuwig feest zal wezen." Zoo sprak die vrome grijsaard, en allen hadden die aangename woorden met diepe aandacht gehoord. Men zong tot besluit de volgende versjes, waarmede wij afscheid nemen van deze familie.

Jezus is op aard gekomen,
 Waar Hij rust en vrede bracht:
 Eng'len hebben dat bezongen
 In dien onvergeetb'ren nacht.

Jezus is op aard gekomen,
 Om te brengen troost in smart,
 Om 't verloor'ne op te zoeken,
 Vreugd te scheppen in het hart.

Jezus is op aard gekomen;
 Hij maakt van de zonde vrij;
 Wie in angst der ziel mocht kwijnen,
 Maakt Hij rustig, maakt Hij blij.

Jezus is op aard gekomen;
 Hij, die licht alom verspreidt.
 Geef o Heiland! licht en zegen,
 't Leven tot in eeuwigheid!

Jezus is op aard gekomen,
 Zalig in wiens hart Hij troont,
 Zalig, wie in Hem gelooven,
 Wie voor eeuwig bij Hem woont!

INHOUD.

	Bladz.
I. DE FAMILIE ERHLIEB.	3.
II. HET HANDELSSCHIP	6.
III. DE LEUNINGSTOEL.	9.
IV. DE FEESTAVOND	12.

De Eenige Redder

kerstverhaal

door

H. M. VAN DER VEGT

met geïllustreerd omslag

Prijs 10 Cent.. 25 Ex. f 2.25.. 100 Ex. f 6.50..

BIJ MIJN SPARREBOOM

Een nieuw Kerstgeschenk

door

F. W. WAGNER

met geïllustreerd omslag

Prijs 10 Cent.. 25 Ex. f 2.25.. 100 Ex. f 6.50..

EEN DONKERE EN EEN HELDERE KERSTNACHT

of

DE VIOOL SPELER EN DE ORGELDRAAIER

kerstverhaal voor jongelieden

door

P. VERGERS.

met plaat en geïllustreerd omslag

Prijs 25 Cent.. 25 Ex. f 5.- 100 Ex. f 15.-